

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatalai:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 4. szám.

Vasárnap, január 25.

A baglyok ellenségeinket hívják segítségül.

Páris mellett van Trianon. Így hívják azt a nyári kéjlakot, melyet egyik francia király építtetett a barátnőjének. Trianonban végezték el a mi ellenségeink, hogy Magyarország földaraboltassék. Trianonba táviratozott négy «magyarországi» nemzetgyűlési képviselő, hogy Csonka-magyarországban nincs demokrácia, nincs sajtószabadság, nincs gyülekezési jog és ezért távoaltsák el az «emberi jogokért» küzdő trianoni

urak a magyar kormányt, hogy helyébe újra Károlyi Mihály gróf köztársasági uralma jöjjön. Párisban, Trianon levegőjében, van egy romboló társaság, melytől még a jobbérzésű franciák is idegenkednek. Ez a társaság az «Emberi Jogok Ligája»-nak hangzatos nevét vette föl. Ehhez a ligához intézte szégyenletes táviratát a négy magyarországi képviselő.

Hát nézzünk csak a szemébe ennek a piszkos dolognak. Nem első eset, hogy az ország talpraállásának útjába akadályt iparkodnak gördíteni a

Harc a farkasokkal Szibéria hómezőin.

radikális-szocialista urak. De mint a többi, ez a szégyenletes gáncsvetés se fog sikerülni. Nem is volna érdemes rá szót vesztegetni. Annyira meztelenre vetkőzteti azonban az egész eset a radikális blokk urainak összeköttetéseit, hogy nem árt, ha minden tisztességes magyar ember tudomást vesz róla.

Ugyan kicsodák azok a képviselő urak, akik az árulkodó sürgönyt menesztették Párisba? Kik hívták segítségül ellenségeinket? Propper és Farkas szocialista képviselők és Nagy Vince, a Károlyi-kormány szomorú hírvé belügyminisztere. Propper a parlament leghabzóbbaszájú zsidóképviselője, aki egyik beszédében azzal rágalmazta meg hazánkat, hogy itt tízezer munkást végeztek ki. Farkas szintén szocialista képviselő, aki a kommün alatt a szovjetgyűlés elnöke volt. Hát ezek mernek árulkodni, hogy itt nincs demokrácia, nincs sajtószabadság és nincs gyülekezési jog?! Ezek a baglyok merik a verébnek azt mondani, hogy nagyfejű?! Hiszen mikor ők voltak uralmon, moccanni se volt szabad másnak, mint a nemzetközi és radikális országrontóknak. Semmi sem bizonyítja jobban, hogy van bizony itt demokrácia, sajtószabadság és gyülekezési jog, mint az, hogy a tisztelt urak benn ülnek a parlamentben, az országrontó sajtó naponta garázdálkodik és a volt szovjetpolitikusok vígan gyűléseznek és ilyen hitvány sürgönyöket küldhetnek ellenségeinknek. De volt-e akkor demokrácia, sajtószabadság és gyülekezési jog, mikor ők uralmon voltak?! Csak próbált volna valaki más listával szavazni, mint amit ők kinyomattak. Csak az ő lapjaiknak volt szabad megjelenni s fegyverrel verték szét, majd fölakasztották azt, aki ellenük mert véleményt megkockáztatni.

Az a párisi társaság pedig, amelyhez folyamodtak, nagyon gyöngé kompánia. Egy szocialista-kommunista francia képviselő köpködött a gyűlésükön és Szende-Schwarz Pál, bukott és szökött pénzügyminiszter, a hazaáruló Károlyi cinkostársa nyögött értelmetlen franciasággal valamit ott ellenünk. Nem ijedünk meg tőlük, mert — ismételjük — Párisban sem veszik komolyan őket.

De minden tisztességes magyar ember józan eszéhez szólunk. Igazunk van-e? Ha már valaki magyarországi képviselő létére a külföldhöz fordul segítségért: nem talál-e elég jogtalanságot és igazságtalanságot a megszállott területeken, amelyet a belgrádi, a bukaresti és a prágai hatalmak elkövetnek magyar testvéreink ellen?! Hát nem a megszállott területen levő magyar testvéreink üldözése, bebörtönzése és kiüldözése ellen kellene a külföld lelkiismeretéhez fordulni?! A mi baglyaainknak — úgy látszik — nem fáj az elszakított magya-

rok jajkiáltása. Nem törődnek azzal, hogy Páris ép most veti börtönre a bánáti magyarokat. Ezek a gyászmagyarok elterelik a külföld figyelmét arról az erőszakról, melynek csapásai alatt vérzik az elszakított magyarság. Nekik előbbre való az ő piszkos pártédekük s ha hazájuk alkotmányos kormányának a megrágalmazása árán is, de hatalomra szeretnének jutni — az ellenség segítségével.

Vigyázzunk! A polgárság álljon a sarkára, hogy Kun Béla idejét vissza ne hozzák. Ne szakadjunk apró pártokra, hanem tartsunk össze s fogjunk össze az országrontók ellen. Legyünk bátrak, mert — ha úgy akarjuk — hiába mennek a baglyok árulkodni, sohasem kerekednek többé a nyakunkra, még a trianoni szabadkőműves barátaik segítségével sem.

Budapest, január 24.

A földmívelőket ütik — a hatszázezer

koronás búzáért. Mikor a földmívelők eladták a búzájukat, 350—400 ezer korona volt az ára. Most, hogy 600 ezer koronára emelkedett a búzaár, édes-kevés gazda van, akinek van eladó búzája. Nem földmívelő érdek az, hogy most ilyen magas legyen a búzaár. Minden földmívelő azt szeretné, ha olcsóbb lenne a búza. Nincs igazuk tehát a liberálisoknak, meg a nemzetközieseknek, mikor a földmívelőosztályt ütik a 600 ezer koronás búzáért. Nem a magyar gazdák verték föl a búza árát, hanem Amerikában drágult meg nagyon s ma, mikor a külforgalom újra szabad szinte az egész világon, az amerikai árak után mennek az európai országok árai is. Azt kövelelik, hogy maximálni kell a búza árát. Rendben van. De akkor maximálják ám az iparcikkek árát is. Mert senki sem szeretne olcsóbb kenyeret adni, mint a földmívelő polgár. De hogy olcsó legyen a búza, ehhez az is szükséges, hogy olcsón lehessen termelni. De hogyan lehessen olcsón termelni, ha a géptől kezdve a kötőfékig, meg a ruhától a gatyamadzagig minden drága. Aztán arról nem beszélnek, hogy olcsó a marha, meg a sertés, de drága a hús. Ne a földmívelőket okolják a drágaságért, hanem a spekulánsokat és a közvetítőket, akkor majd nyomára jönnek a hibának. Az ellen se szólunk, hogy eltöröljék a gabona behozatali vámját, de akkor ám töröljék el az ipari cikkek behozatali vámját is. Ezek okozzák az igazi drágaságot.

*

Elégették az evangéliumot. Bécsből az a botrányos hír érkezett, hogy az osztrák nemzetközi szociáldemokraták nyilvánosan elégették az evangéliumot. Semmi sem bizonyítja jobban, hogy a keresztény vallásnak irtó ellensége a nemzetközi szociáldemokrácia, mint ez a szentségtörő bűncselekmény. Ha még ezek után a vörösök azt mondják, hogy ők a vallást magánügynek tekintik, bátran a szemükbe vághatja mindenki a bécsi evangéliumégetést. Lehet, hogy egyes vallásokat — kivételesen — magánügyként kezelnek a nemzetközi urak, de a keresztény vallással szemben már többször kimutatták a foguk fehérét. Úgy szeretik ők a keresztény vallást, mint a kecske a káposztát. Katholikusok és protestánsok legyenek egyaránt tisztában, hogy a radikálizmus és a szociálizmus hitük kiirtására irányul. Ne tévesszen meg az, ha a radikálizmus nálunk 48-as jelszavakat bitorol. Mire arra kerül a sor, kibujik a szög a zsákból. Csak meg kell vakarni a 48-as festéket. Bizony igazuk van a felvidéki magyar püspököknek, ha még annyira haragszik is pásztorlelkükre a cseh kormány: szociálista és radikális nem lehet jó keresztény.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A nemzetgyűlés karácsonyi szünetét követő első ülés után a tanácskozást rövid időre tudvalevőleg ismét el kellett napolni, hogy a pénzügyi bizottság befejezhesse a költségvetés munkáját s a javaslatot a bizottsági jelentéssel együtt a Ház napirendjére kerülhessen. Az elnapolás ilyenformán csak azt jelentette, hogy a nemzetgyűlés teljessége nem volt együtt, lényegében azonban

a pénzügyi bizottságon keresztül serény munka folyt a parlamentben.

Néhány nap alatt komoly és magas színvonalú vita után a bizottság letárgyalta általánosságban és részleteiben a költségvetést s a bizottsági jelentéssel együtt *Temesváry* Imre főelőadó be is terjesztette a nemzetgyűlésnek.

A nemzetgyűlés január 19-én ült össze és január 20-ára már napirendre is került az aranyköltségvetés,

amely hosszú idők óta a legfontosabb javaslata a magyar törvényhozásnak. A költségvetés betérjesztését a magyar politikai életben izgalmas események előzték meg. A botrányokozás miatt kitiltott *szélsőséges kisebbségi képviselők* arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a nemzetgyűlés többségének és így

a magyar közvélemény többségének döntését magukra nézve nem ismerik el kötelezőnek

s az új házszabályoknak nem hajlandók magukat alávetni. Épen ezért mindeztideig nem is jelentek még meg az üléseken. Ezzel továbbra is a *sorozatát követik el a kötelességmúlászatásoknak* és ilyen módon választóiknak tett ígéretükkel ellentétben mandátumuk előírásait szegik meg. Rög megállapított tény, hogy a *kisebbségnek erre a magatartásra komoly oka nincs*. A kitiltott képviselők büntetése sorra lejárt, akinek pedig a kitiltása még nem járt le, azét a nemzetgyűlés az elnök indítványára házhatározattal *felfüggesztette*.

A szocialista és forradalmi képviselők ennek ellenére vonakodnak az üléseken megjelenni

és azt híresztelik, hogy az egész választójog tárgyalásáig nem mennek be a Házba. Ez az állásfoglalás persze mit sem változtatott a nemzetgyűlés munkaprogramján, mert a költségvetést a kormányt támogató többségi pártok, valamint a komoly polgári kisebbségi képviselők részvételével feltétlenül letárgyalják, sőt

a rendzavaró elemek távollétében kilátás van arra, hogy tárgyilagos és értékes felszólalások fogják a parlament költségvetési vitáját emelni

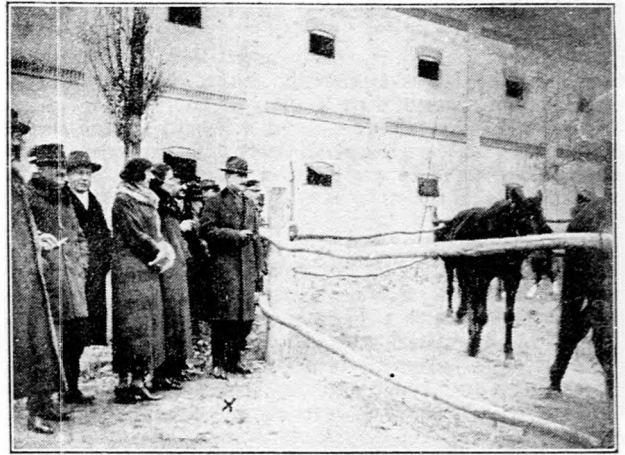
és ezzel a magyar törvényhozásnak *súlyt és tekintélyt adni*.

A magyar politika helyzetét egyébként élesen megvilágították azok a beszédek, amelyek a *kiszgazdapárt legutóbbi értekezletén és pártvacsoráján* elhangzottak. Ezen az értekezleten került a párt elé a költségvetési javaslat, amelynek során *Bud János* pénzügyminiszter ismertette a kormány pénzügyi tervét. Elsősorban

a hitelkérdés s így a mezőgazdasági hitelkérdés eredményes megoldásának sürgősségét hangoztatta,

majd a forgalmi adó reformjáról szólott, azután a vállalatok aranymérleg készítéséről. Különösen kiemelte beszédében azt is, hogy a mezőgazdasági teendők között nagy gondot kell fordítani a *magyar állattenyésztés ügyére* s ezért a földművelésügyi miniszter több százezer frankot szánt tenyészállatok vásárlására. Ugyanitt közölte a pénzügyminiszter, hogy **a jövőben az elsőfokú gazdasági szakoktatás kiépítésére is megfelelő összeget fordítanak.**

A kiszgazdapárt a pénzügyminiszter felvilágosításait tetszéssel vette tudomásul. A pártértekezlet után vacsora volt, amelyen

Hutchison, amerikai egyetemi tanár magyarországi körúton.

Az amerikai kiküldött többhetes tanulmányutat tett Magyarországon abból a célból, hogy a mezőgazdasági viszonyokat és a népkultúrát megismerje. Képünk Hutchison (X) Tószögi Freund balatonberényi birtokán mutatja be.

Bessenyei Zénó nemzetgyűlési képviselő az újév alkalmából hosszabb beszédben üdvözölte *Bethlen István* gróf miniszterelnököt és visszapillantást vetett a párt életének elmúlt három esztendejére. Megállapította, hogy

tudatosan halad előre az agrárpárt a megjelölt úton

és törhetetlen erővel valósítja meg a kitűzött nagy célokat. *Bethlen István* gróf miniszterelnök hatalmas beszédben válaszolt az üdvözlésre. Súlyos bírálattal illette az ország békéjének és nyugalmanak felforgatóit, a forradalmár szocialisták és októbristák működését, majd rámutatott arra, hogy

az ország újjáépítésének munkájához csak a reális, komoly, konzervatív politika útját lehet választani, mert csak ilyen módon valósítható meg az új Magyarország megalapozása.

A közvélemény a miniszterelnök beszédét meglegedéssel és helyesléssel vette tudomásul. Általában az országban az a hangulat nyilvánul meg, hogy a kormányt és a többségi pártokat a komoly munkában minden hazafiasan érző embernek kötelessége támogatni és

szembe kell szállni a felforgatás veszedelmével, amely már egyszer rombadöntötte az országot.

A hangulat ma országszerte ilyen értelemben nyilvánul meg s remélhető, hogy a nemzetgyűlés eredményes munkássága még inkább megerősíti az alkotó politika híveinek taborát.

+MEZŐGAZDASÁG+

Néhány szó a kiszgazda gépei- és eszközeiről.

Irtá: Fehér Zoltán.

II.

2. Magával az ekével még nem boldogulhat a földművelő, kell még oly segédeszközöket is alkalmaznia, melyek a szántást kiegészítik, mintegy tökéletessé teszik. Ezek legfontosabbika a *fogas* vagy *borona*, mely nélkülözhetlen talajművelő s hivatva van az eke által húzott érdes barázdákat elrónázni, elsimítani a hullámos talajfelületet s így a további munkálatokat — mint a vetés, sarabolás, kapálás, töltegetés, aratás, kaszálás, gyűjtés stb. — megkönnyíteni.

A fogas munkája még nem alakítja a talajfelületet síkká — asztalszerű sima lappá — hanem recéssé, aprón hullámszerűvé, melynek mélyedései azonban az egy centimétert alig haladják meg.

Majdnem minden szántást kell, hogy nyomon kövesse a fogsolás, mely a talajporhanyítást tökéletesíti, t. i. a képződött hantokat (rögöket, göröngyöket) szétveti, több kis részre osztja vagy legalább is eltakarja apróbb szemcsékkel, úgy hogy a föld felszíne rögmentesnek látszik.

A talaj keverését is megfőzi a fogsolás s az esetleges gyomokat, gaznövényeket, perjét, tarackot stb. tisztátalanságokat kiszedi a földből és ezzel azt a vetésre stb. munkákra alkalmasabbá és a jövő terményt gyommentessé teszi, feltéve, hogy az összeszedett szemetet lehordatta a gazda.

Kívétel képez az őszi mély szántás, melyet nem szoktak megfogsolni, mert a tél fagyának s csapadékainak nagyobb behatolását várják az érdes és mély barázdáktól s egyben ezek vannak hivatva a havat hófúvások fenntartani. Ezt a szántást csak tavasszal vetés előtt kell fogsolni.

De fogsolunk vetés után is, hogy a magot eltakarjuk; fogsoljuk a már kikelt vetést is, hogy a vele együtt kibújít gyomokat — melyeknek igen gyenge s sekélyen székelő gyökereik vannak — tövestül kitepessük s egyúttal meg is kapáljuk a művelti növény gyökerét, tövét, sarkaljuk azt a bokrosodásra s erőteljesebb és gyorsabb fejlődésre.

Ugyaníly célból fogsoljuk a rétet, legelőt, az évelő takarmánynövényeket, sőt még az alig kibújít kapásnövényeket is.

Két szántás közötti időben, kivált ha a felület gyomosodni kezd vagy megtömődött, avagy cserepesedett, szinte fogsolással végezzük a porhanyítást, t. i. a talaj hajcsövességét megszakítva, a talajnedvesség elpárolgásának (eliillanásának) gátat vetve, a földünkben levő vízkészletet megtartani — konzerválni — iparkodunk.

Ime oly sok feladat megoldása vár a fogsagra, hogy az épen oly nélkülözhetlen eszköze a földművesnek, mint akár maga az eke. Fogas nélkül csak félemler a földművelő. Boldogult Sporon Pali szokta mondani, hogy a szántás fogsolással nélkül csak fél munka, fogsolással válik egészé.

3. A *tárcsás porhanyító* vagy, mint helyenként nevezik, *tárcsás borona* vagy egyszerűen *tárcsa*, is oly talajművelő eszköz, mely úgyszólván napról-napra szükségessé válik s különösen amióta a földműves zászlajára írta a *«termeljünk többet»* jelszavakat, azóta nélkülözhetlenné lett és nagyon gyakran kerül használatba a szakszerű talajmegmunkálás folyamán.

Tudjuk azt, hogy az ősszel rendszeren s kellő mélységre szántott földet tavasszal felszántani nem szabad, mert ha leforgatjuk ekével a talajt, lekerülnek a feltárt tápanyagok s kisebb lesz a termés. Ennélfogva, mint fentebb említettük, csak fogsolással kell a talaj felsőjét porhanyítani, hogy a magot jól bevegye; szellőztetni kell, hogy a levegő átjárja a felső réteget s hogy a csapadékot könnyen befogadja s az alsóbb rétegekbe is átértesse.

De bizony vannak esetek, midőn a talaj a tél folyamán a sok sebes eső vagy a nagy rétegben rajta fekvő hó, vagy a földön keresztül járó — esetleg legelő — állatok vagy járművek által annyira megtömődött, hogy még a legsúlyosabb vagy nehezekekkel ellátott fogast sem veszi be, az is csak ugrál rajta. Ilyenkor kell a tárcsás porhanyítót elővenni, mely — nagy erőfeszítéssel ugyan — behatol a kemény talajba is, fellazítja azt anélkül, hogy leforgatná felső réteget, csak keveri a szemcséit, apró rögöit.

Néha még a tárcsázás után is képződnek hantok s ilyenkor a műveletet meg kell ismételni (legjobb az előbbi irányban keresztben), vagy esetleg akkor már a jó nehéz vasfogas is elsimítja a képződött egyenetlenségeket s szétmálasztja a rögöket. Így egészíti ki egyik porhanyító eszköz a másik munkáját.

Tarlóhántásra is használható a tárcsa. Gyorsabb és könnyebb munkát végezhetni vele, mint a többvasú ekével; de a felület egyenetlenebbül maradván, utána okvetlenül fogsolni kell.

A keverőszántást nyáron, sőt esetleg a vetőszántást is ősszel helyettesítheti a tárcsa munkája fogsolással kiegészítve, ha nem gázos vagy nem nagyon rögös a talaj. Ez utóbbi esetben a többszöri tárcsázás jobb munkát termel, mert hantmentesebb talajt ad, mint a szántás.

Teljesség céljából megjegyzem, hogy van eset, midőn a régi lucernást vagy fűvest, vagy baltacímest akarjuk fel-frissíteni, gyomoktól mentesíteni és a mohát kiirtani. Ilyenkor nagyon alkalmasnak bizonyult a tárcsás porhanyító, melynek talajszellőztető és lazító munkája után sokkal frissebben, üdebben fejlődik minden takarmány.

Ma, fájdalom, még nem örvend teljes elterjedésnek ezen eszköz, de törekedjék azon minden gazda, hogy rendelkezésre álljon a tárcsás porhanyító s az saját anyagi erejéből ezt be nem szerezhetné, szomszédjaival társulva vegye azt meg, mert nélküle sántítani fog a talajművelés folyamata, már pedig ami sántít, az nem haladhat gyorsan s rendszeren. A tárcsa helyett azelőtt — sőt sok helyen még most is — mindenféle porhanyítókat (lúdtalpú kapácskákat, grubbereket, extirpátorokat stb., kultivátorokat) használtak, de kiscsodák viszonyai között ezen többé-kevésbé nehézkes és sokszor drága eszközök helyett, mint minden alkalomra megfelelő — univerzális — szerszám, a tárcsás porhanyító a legjobb, azért a többiek ismertetésére nem is terjeszkedem ki.

4. A *henger* szinte fontos talajművelő eszköz, melyet azonban nagyon sok gazda nem akkor használ, mikor kellene, hanem oly időben vagy oly alkalommal, mikor azzal kárt okoz, mert a henger oly kétélű fegyver a kellő szakértelemmel nem rendelkező földművelő kezében, mellyel önmagát is igen könnyen s gyakran megsebezheti.

Szükséges a henger ott, hol túllaza a talaj felülete (homok, túllazított porhanyó — humusz — talajon és némely tőzegtalajon is) és azt tömöttebbé, kötöttebbé, szilárdabbá kell tenni, hogy a szél el ne hordja, vagy hogy kellő minőségű magházat kaphasson a vetőmag; különösen az apró vetőmagvak részére kell megtönni a talajfelszint, mert ezeket csak nagyon sekélyen szabad takarni s nem engedhetjük, hogy a vetőgép csoroszlói a kellőnél mélyebbre nyomuljanak a földre. Meg kell tönni a talajt, hogy annak hajcsövessége létrejöhessen s a felső vékony réteg, ahova a vetőmag került, az alsóbb rétegből nedvességhez jusson, különben képtelen volna kicsirázni. De amint kikelt a mag, azonnal meg kell szüntetni a hajcsövességet fogsolással vagy sarabolással, azaz sekélyen való megkapálással, hogy a hajszálcsövek felső részét széttroncsoljuk és hogy ne párologjon el a talajvízből több, mint amennyi a kikeléshez szükséges volt, míg a többi maradjon tárolva (konzerválva) a talajban a növény tenyészideje alatti felhasználásra. Ugyanez az eljárás a tarlóhántásnál is.

Hengerezni kell akkor is, hogyha száraz hidegek folytán felfagyt (felhuzódott) az őszi vetés, vagyis a növény gyökerei kihuzódtak a talajból, sőt elszakadva már össze sem függenek vele a földről; ilyenkor a henger a hengerzetet beleszorítja a talajba s az újból megfogamzik az alulról nyert nedvességtől és tovább fejlődik. Ily esetben is, ha már elég szilárdan befészkeltek magukat a gyökerek az anyaföldbe, fel kell a felületet valami módon porhanyítani, hogy a hajcsövesség ismét megszakadjon.

Nagyon téves az a nézet, hogy kiszáradás ellen hengerezni kell, mert épen a hengerezés által mozdítjuk elő legjobban a kiszáradást, hiszen mint fentebb is jeleztük, a hengerrel a hajcsövességet létesítve, az alsó talajrétegből szivódik fel a nedvesség, mely a felszínre jutva a légkörben párolog el és így lesz fokozatosan szárazabb a talaj. A felső kemény kéreg alatt ugyan mindig bizonyos nedvességgel bír a talaj, de ez csak látszólagos előny, mely a talaj vízkészletének rovására megy s az így kezelt földben száraz időjárásban kisül a vetemény, kiaszik a növényzet, kényszerített lesz a mag s bizonyos, hogy csekély lesz a hozam.

Csak ott s akkor használjuk a hengert, ha annak munkája indokolt s csak úgy, mint a fenti sorokban gazdatársaim lelkére kötöttem.

5. A *vetőgép* a legelterjedtebb mezőgazdasági gép, melynek nem volna szabad egy még oly kicsi gazdaságból sem hiányozni, mert annyi előnyt, mint ez, egyetlen eszköz sem nyújt. Előnyeihez viszonyítva ára nem oly magas, hogy a kiscsodák ne tudná azt kiscsirkolni, sőt a törpebirtokok is, 1—2 társával szövetkezve, szinte élvezheti jótéményeit.

E gépnek legelső kézzelfogható előnye az, hogy a vetőmagban mintegy 30% megtakarítást érhetni el vele, mert míg a gabonaművekben a kézi szórással való vetés k. holdanként 120—130 kg. magot igényel, addig a soros vetőgéppel 90—100 kg. is elegendő, hogy ugyanoly sűrű legyen a vetés. Ily arányban van a megtakarítás más vetőmagvaknál is.

Ugyanis, míg a felüliszórt és befogasolt vagy leszántott mag egyrésze túlmélyre kerül, másik része alig lesz letakarva avagy felül marad s azért nem kelhet ki, addig a gépvetésnél minden szem a legelőnyösebb vetőméllyesre jutván, biztosan kikel.

A második előny, hogy a magvak sorokba jutnak, így kelnek ki és ennél fogva a vetés ellenőrzése és esetleg szükségessé váló kiigazítása könnyen eszközölhető, a gyomlálás, valamint a kapálás és töltögetés is szaporán haladhat s kevesebb költségbe kerül.

Végül, míg a kézi vetésnél az egyes növénypalánták egymástól távolra, azaz tenyészterülete igen különböző lehet, addig a géppel eszközölt sorvetésnél majdnem tökéletesen egyenlő tenyészterület jut minden egyes szemnek, ennél fogva minden növényegyet egyformán fejlődhetik, bokrosodhatnak s egyszerre érik be, hozván jóval nagyobb átlagtermést, mint kézi vetés után. Ez természetes is, mert amíg a rendes mélységre került magvakból bőtermő növények fejlődnek, addig a különböző vastagságú talajréteggel betakart szemekből nagyon egyenetlen palánták kerülnek ki s édeskevesé fog közülük rendszeresen — normálisan — fejlődni, tehát csak csekély termést fog hozni. Így vált a vetőgép a többtermelés egyik leghathatósabb eszközévé.

A vemhes kanca tartása. *Irta: Kis Mihály.*

A kanca vemhessége átlagban (egyre-másra) körülbelül 11 hónapig tart. Némelyik kanca rövidebb ideig hordja a csikót, más meg hosszabb időn át, sőt megesik, hogy még 12 hónapon túl is. Egy-egy kanca azonban többnyire minden alkalommal körülbelül ugyanannyi napra ellik. Ezt tudnia kell a gazdának; ezért följegyezze minden kanca ellési idejét, hogy a következő alkalommal az ellés váratlanul ne jöjjön. Hogy a kanca vemhes lett-e, a fedezetés utáni első öt-hat hónapban bajos megmondani. Azt tartják, hogyha a jól és rendszeren befedezett kanca lustává, hajtóssá, falánkabbá lesz és a másiktól félti az eleséget, akkor valószínűleg vemhes. Ez sem mindig bizonyos, sem az, ha úgy vélik, hogy a hasa megnőtt. Az sem biztos jel, hogy abba hagyta a sárlást, mert ez vemhesség nélkül is megesik. Másrészt megtörténhet, hogy valóban vemhes kanca a próbán fölveszi a mént, tehát meddőnek hisszük. A legtöbb esetben a vélt vemhesség hatodik hónapjában már némi biztonsággal megállapíthatjuk a kanca vemhességét a csikó mozgásából. Ha ugyanis ilyenkor a reggeli itatáskor a kanca köldöktájjára és annak jobboldali környékére tesszük a tenyerünket, megérezzük a csikó mozgását. Gyakran ilyen lökéseit még szabadszemmel is meglátjuk a jelzett hastájon.

A vemhes kancát különösebb gonddal kell kezelni, mert könnyen megeshet, hogy elveti idő előtt a magzatát. A vemhességi idő kezdetén legkényesebb a kanca. Egy-egy erősebb hajkurázsás, felhevült állapotban hideg vízzel való itatás vagy hideg, fagyasztó szélben ilyen állapotban való ácsorgás könnyen vetelésre vezet. Épp így, ha romlott takarményt, penészes szalmát, szénát, romlott, rothadni kezdő vagy fagyott répát, tököt vagy éféléet etetünk a szegény jószággal. Tévedés azonban azt hinni, hogy a vemhes kancának tétlenül hevernie kell. Ez éppenséggel ártalmára van, mert a kellő mozgást nem végző kancának hitvány lesz a csikója és rendszerint igen nehezen elli meg azt. Ezért a vemhes kancát télen is mindennap be kell fogni (a vasárnapokat kivéve) és ha rendszeres munka nem akad számára, legalább 1—2 órán át meg kell jártatni. Ha két ünnep esik egymásután, az egyik ünnepen föltétlenül szintén be kell fogni a kancákat, mert télen a bő eleségen tartott kanca, ha két-három napig munka nélkül hever az istállóban,

könnyen olyan bajt kaphat, melytől elveti vagy éppen bele is pusztul. A rendes mindennapi mozgást meg kell adni a vemhes kancának egészen az ellés napjáig, akkor könnyű lesz az ellés és ép, egészséges a csikó. Természetes, hogy a vemhesség utolsó hónapjában a vemhes kancával túlnéhez munkát nem szabad végezteni, mert könnyen elvetélt.

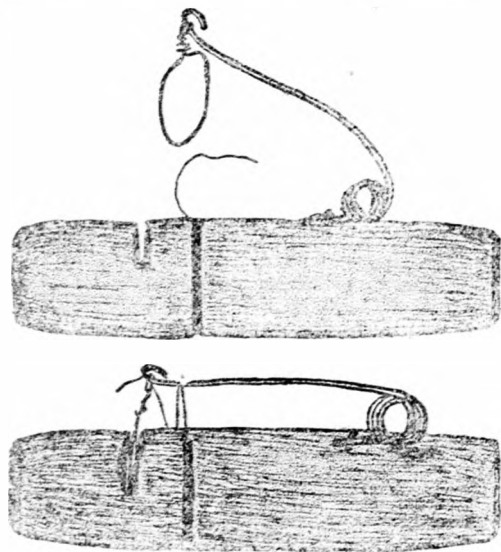
Ha valamely kanca vagy tehén az istállóban idő előtt elveti a magzatát, akkor a legnagyobb gonddal kell eltakarítani a vetelés szennyét és frissen oltott meszes vízzel bemészelné az istálló földjét és a válaszfákat a beszenyezett helyen, mert a vetelés vagy a korai ellés lehet ragályos természetű s így, ha szennyét el nem takarítjuk, még másik kanca is elvetéltetné.

A vemhes kancának egészséges és nagy táplálórővel bíró takarmányra van szüksége, hogy méhében a csikó erőteljesen fejlődhesen. Több kell a vemhes kancának, mint a meddőnek és még több annak a vemhesnek, mely meg csikót is szoptat. Hitvány, csemevész csikót ellik az a kanca, mely vemhessége idején abrakot nem kap meg jó szénát sem. A dudvás, sáros, penészes rossz széna meg az alomszalma nem vemhes kancának való takarmány, mert az ilyentől el is vetélt, de meg sokat is kellene belőle fogyasztani, ami a kanca hasát módofoltó megtölténé és a vehemre kelletlen nyomást gyakorolna. Ahol zab nincs a háznál (pedig kellene, hogy legyen, ha csikót akarnak nevelni), ott árpát is lehet époly jól adni abrak gyanánt vagy pedig kukoricadarát, amelyhez felannyi búzakupát keverünk. A búzakuppa ugyanis igen jó növelő takarmány és aránylag olcsó is. Egészséges, romlatlan és jól megtisztított, nem fagyos és nem túlhideg répa is jó a vemhes kancának, de csak úgy kóstolónak az elfogyasztott szalmas takarmány után. A nyálivaló ső sohase hiányozzék a kanca jászából. Rendszeren itassuk, de soha felhevülten vagy túlhideg vízzel, mert az megárt. A vemhes kancával durván bánni nem szabad.

A házinyulak náthája. Ezt a betegséget minden nyúltenyésztő ismeri. Akinek tenyészetében egyszer már fellépett, az retteg tőle. Nem szabad ugyanis azt hinni, hogy ez az emberek náthájához hasonlóan gyenge lefolyású és múló betegség. Ez egy súlyos kimenetelű ragadós betegség. Előidézői baktériumok, melyeket rendszerint idegenből vásárolt és tüszögő egyedek hoznak magukkal. A kitiszögött orrváladék nyulaink takarmányára jut. Ezzel felveszik a betegség kóroanyagát is. Az újonnan fertőzöttek 1—2 hét múlva ugyancsak tüszögöni kezdenek, magas lázuk miatt bágyadtak, nem esznek. Fejüket és szügyüket benedvesíti az orrból kiömlő gennyes váladék. További két héten belül rendszerint elhullik a beteg állat. Ha a halál nem ily gyorsan jelentkezik, az még nem jelent gyógyulást. Némely szívós példány hónapokig betegeskedik és fokozatos soványodás közben pusztul el. A betegek orvoslásával ne veszdődjünk, mert úgyszólam eredménytelen. Sőt káros a gyógyítás annyiban, mert a gyógyítás alatt a fertőző anyag terjesztésére alkalom kínálkozik. Legjobb a járvány elején a betegeket leölni s a nyulak ketreceit, etetővályuit igen gondosan fertőtleníteni.

Az állatok sósükségletéről írva az egyik német gazdasági szaklap, azt mondja, hogy az állatok sósükséglete eltérő aszerint, hogy növényevők-e vagy húsevők. A takarmányokban foglalt só-tartalom felül azok az állatok igényelnek még külön sóadagot, amelyek csak növényekkel táplálkoznak. A legelő állatnak is többé-kevésbé szüksége van sőtánpótlásra aszerint, hogy milyen minőségű a legelő, amelyen legel. Ugyanis jóminőségű legelőn megtalálják az állat azt a sómennyiséget, amelyre szüksége van, azonban elszáradt, elvénült füvű legelőn a sőt pótolni kell. Ez esetben, ha az állatokat legelés után az istállóba hajtják, az istállóban vagy a takarmányba hintenek sőt (szarvasmarhánál), vagy szózlámpát helyezünk az istállóba (juhoknál), hogy az állatok tetszésük szerint nyálhassák a sőt. A gazdára nézve talán nem fontos, csupán az érdekesség kedvéért említjük fel, hogy szól még ez a német lap arról, hogy a húsevő állatok sóigénye igen kis-mértékű vagy egyáltalán nem is kívánják a sőt külön. Ezt az állítást azzal bizonyítja, hogy pl. a kamcsatjai emberek, akik nagymértékben fogyasztják a halat, tehát a húst, sőt növényi táplálékkal nem is élhetnek oly mennyiségben, mint a föld egyéb helyein lakó emberek, nincs is szükségük sóra, ugyannyira, hogy náluk a sőt nem is ismerik és nyelvükben nincs is olyan szó, amelyik a sőt jelentené!

A földi bolha elleni védekezés soha nem szűnő feladata a gazdának. Szántóföldön termelt növényeknél védekeznek ellene bolhafogó taligákkal, melyre ragadós anyagot kennek; kertészetben gipsz, fahamu kiszórásával, vagy az agyakra rözse kitergetésével. Egy német kertész azt fejezte fel, hogy a földi bolha nem szereti a fenyőt, mert ha ő fenyőgallyat teregetett a veteményes agyakra, nem szenvednek veteményei a bolha pusztításától. Hogy a bolha szereti-e vagy sem a fenyőt, azon nem érdemes töprengeni, mert végeredményben a bolhák csakugyan elmentek az ilyen helyekről, hanem ennek oka abban lesz, hogy a bolha nem tud ugrani a fenyőgallyak között! Ha tehát nem tudunk véletlenül épen fenyőgallyat szerezni, ezt a szolgáltatást a kitergetett rözse is megteszi, mert ez is csak meggátolja a bolhát az ugrásban és így egész biztosan nem fog az így beteregetett ágyak veteményeiben kárt tenni. A rözsek kitergetésének látszólag meg van az a hátránya, hogy a veteményeket nem engedni növekedni. Ettől azonban nem kell tartani, mert a bolha úgyis csak a fiatal növényt támadja meg; ha a növény már «kinőtt a bolha fogai alól», nincs szükség sem rözse, sem fenyőgally kitergetésére, mert a kifejlődött növényben a bolha kártevése nem jöhet számba.

A hohenheimi egérfogók.
(Az alsó fogásra megvetve.)

Hohenheimi egérfogók alkalmas eszközök az egerek számára apasztására. Használatukat illetőleg Kadocsa Gyula «Mezőgazdasági növényeink állati ellenségei» című kitűnő könyvében így ír: Április elején minden gazda kutassa végig földjét, ősi vetéseit, takarmány-, lucerna-, lóheretábláit, réjtét, kaszálóit, hogy akad-e bennük pocoklyuk? Ha pocoklyukra akad a gazda, tapossa be és szúrjon melléje egy kis pálcikát. A lakott pocoktanyák bejárója másnap megint nyitva lesz, mert az állat kitérte a földet s így irtásokor csak ezeket a pocoktanyákat kell figyelembe venni. Ha csak kevés lakott pocoklyuk van, a pocokot vízzel önthetjük ki s a menekülő állatot egy vesszőnyálábal agyoncsaphatjuk. Ha több a lakott pocoklyuk, akkor alkalmazhatjuk az ú. n. hohenheimi egérfogót, mely a mellékelt ábrán látható. Nem egyéb ez, mint egy 13–14 cm. hosszú facső, az egyik végén tágabb, a pocok vastagságának megfelelő, a másik végén szűkebb nyílással. Fogókészüléke egy drótrugóra erősített karika, amelyet a csövön lévő harántbevágásba vékony madzaggal leköntünk. Egyes gazdák tapasztalata szerint tanácsos e vékony madzagot jól megfagyúzni. Az ekként megvetett fogót, tágasabb nyílásával lefelé, beleilleszthetjük a pocoklyukba. Amikor a pocok kifelé iparkodik, elrágja a zsineget, erre a rugó felrántja a karikát, a pocokot torkán vagy mellén ragadja és megfojtja. Csúpan arra kell ügyelni, hogy a fogó szilárdan álljon a pocoklyukba és oldalvást rés ne legyen, amelyen át kiszökhetik a pocok. Néhány óra múlva, esetleg másnap, sorra kiszedjük a fogókat, a megfogott pocokokat kivetjük, hogy újabb helyen újra felállíthassuk a fogókat.

Papi szabó! Szovik József reverenda és cimadakisztó
Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon: József 61–24.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Föld- és szőlőhirtokomra melyik pénzintéztől kaphatok hosszú lejáratú kölcsönt és milyen kamat mellett? (Há olvasó.) — **Felelet.** Ezidőszent a pénzintézetek nem igen folyósítanak hosszabb lejáratú kölcsönöket. Forduljon az Országos Központi Hitelszövetkezethez, Budapest, V., Nádor-utca 22.

Kérdés. Kertészsegéd vagyok. Ebben a minőségben hogyan tudnék álláshoz jutni? (B. M.) — **Felelet.** Hirdessen a Köztelek című lapban (Köztelek-utca 8.), vagy forduljon az Országos Kertészeti Egyesülethez (Budapest, Dohány-utca 20).

Kérdés. 1. Mikor nyílik meg a legközelebbi motorkezelt tanfolyam? 2. Mikor kezd meg működését a budapesti rádióállomás? (N. J. Királytő.) — **Felelet.** 1. Lapunkban közölni fogjuk az új tanfolyamra való jelentkezés idejét. 2. A főváros mellett, a Csepelvizeten már tíz év óta működik a vezeték nélküli táviró. Épen a háború kitörésekor készült el. Különböző hullámhosszra állítható be, aszerint, hogy milyen távolságról akarják felvenni a jelzéseket. A közönség felvevő-rádiókészülékei számára most rendeznek be egy leadóállomást. Ha elkészült, a lapok közölni fogják.

Kérdés. 1. Mibe kerül egy legkisebb pálinkafőzőüst és egy 4-es számú kaptár? 2. Bulgáriának, mint vesztes államnak miért oly nagy értékű a pénze? 3. Koronánk zürichi jegyzését miként kell érteni? 4. Raffay és Ravasz püspökök honnan kapják jövedelmüket? 5. Milyen Amerikában és Csehországban a legnagyobb pénzegység? 6. Budapesten van-e Oroszországnak követsége? 7. A San-Marino köztársaság létezik-e és milyen állam fennhatósága alatt áll? (Tanyai előfizető. F. A.) — **Felelet.** 1. Az üst ügyében egyik cég közvetlenül önnel fog összeköttetésbe lépni. Egy családnak való 4-es számú kaptár 355 000, három családnak való 4-es számú kaptár 729 000 korona a «Háztartás» szövetkezetben, Budapest, IX., Bakáts-utca 8. 2. Bulgáriában a kisgazdák levették a kommunistákat, nem engedték uralomra jutni őket és így azok nem rabolhatták ki az országot, mint nálunk. Ezenkívül az ántánt politikai okokból nem követelt tőlük nagy jóvátételt és igen nagy kivitele van dohányból, rózsaoaljból, amelyek igen keresettek és a bolgár állampénztárnak nagy jövedelmet biztosítanak. 3. 0.007¹/₂ azt jelenti, hogy 100 magyar korona ennyi svájci frankot ér. Tehát 1000 magyar korona a fenti jelzés értelmében 7¹/₂ svájci centimest (olvassd: szantimot) ér. 4. Egyháztól nyerik jövedelmüket. Hogy mennyit? Ezt nem tudjuk. 5. Amerikában a dollár, Csehországban a szokol a legnagyobb pénzegység. 6. Nincs. 7. San-Marino köztársaság ma is fennáll. Pénze az olasz pénz és az olasz állam fennhatósága alatt önálló állami életet él.

Kérdés. Férjemnek volt öröklött 1900 K pénze. Nekem is volt és házasságunk alatt vettünk rajta földet. Gyermekek maradt, férjem rokonai követelhetik-e az 1900 K-t aranyban? (B. R.) — **Felelet.** A kérdéses 1900 K ági vagyont képez s mint-hogy a megmaradt vagyonba lelt annak idején befektetve, az oldalági örökösök legalább is aranykoronában követelhetik annak kiadását.

Kérdés. Apósom 1906-ban kölcsönként egy egytől 140 koronát 8¹/₂-os kamatra. A hitelező sohasem kérte a kölcsönt vissza, apósom meghalt, kötelesek-e az örökösök aranykoronában visszafizetni? (A. S. 948. sz. előfizető.) — **Felelet.** Ha a hitelező tudja igazolni, hogy apósa olyan dologba fektette bele a 140 koronát, hogy az értékét nem veszítette, úgy a bíróság, ha nem is aranykoronában, de méltányos összegben fogja megítélni a tartozást.

Kérdés. A «Kukorica» című szindarabot meg lehet-e könyv alakban venni? (Ifjú Cz. J.) — **Felelet.** Nem. A «Vasárnap» azon számai, amelyben a színmű megjelent, postaköltséggel együtt 6000 koronáért megrendelhető.

Kérdés. 1. Az «Uj Barázda» kiadásában megjelent naptárak egyformák és kaphatók-e? 2. A Szent-István-Társulat létezik-e még? (Gy. F.) — **Felelet.** 1. Minden naptár más és más. Nem biztos, hogy mire megrendelése beérkezik, marad-e naptár. 2. Igen. Szentkirályi-utca 28. szám alatt van.

Kérdés. A Kertészeti Lapok szerkesztősége hol van? (Egy előfizető.) — **Felelet.** Budapest, VII., Dohány-utca 20. Előfizetésé negyedéve 50 000 korona.

Kérdés. Katonaorvos hogyan lehetek? (B. L. Jászapati.) — **Felelet.** Az érettségi után az orvosegyetemre iratkozik be és vagy a doktorátus után lesz katonaeorvos, vagy tanulmányai elején kötelezően ír alá, hogy tanulmányai befejeztével bizonyos időn át mint katonaeorvos működik. Ebben az utóbbi esetben tanulmányai ideje alatt segélydíjat kap a honvédelmi miniszteriumtól.

Üzenet a könyvrendelőknek. (B. J. Szarvas.) Zimmermann Patafpólas 18.400 korona.

VÁSÁRNAPTÓL VÁSÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Értekezlet a cukorvám ügyében.

A pénzügyminisztériumban az elmúlt héten az egyes érdekeltségek részéről elsőnek *Hadik* János gróf szólalt fel az OMGE nevében. Rámutatott arra, hogy a gazdáközönségnek olyan reparát kell kápnia, amely a termelés jövedelmezőségét biztosítja, a gyárosoknak viszont olyan árat kell elérniük, amely mellett biztosítani tudják a mezőgazdasági termelés jövedelmezőségét. Hangoztatta, hogy a legnagyobb közgazdasági érdek fűződik ahhoz, hogy a gyárak teljes teljesítőképességüket kihasználhassák, mert a cukortermelés a belső fogyasztás ellátása mellett a legfontosabb tényezője kivitelünknek. Emellett rendkívül figyelemmel kell lenni a fogyasztók érdekeire is. Erős kritika alá vette az állam haszonrészesedését és ennek leszállítását kívánja. A cukorgyárosok részéről *Aczél* igazgató az ipar nehéz helyzetére hivatkozott és azt hangsúlyozta, hogy a gyárak csak a 26 aranykoronás vámvédelem mellett volnának abban a helyzetben, hogy a gazdákkal megfelelő szerződést kössenek. A Mezőgazdasági Kamara részéről *Almássy* Imre gróf szólalt fel. Szükségesnek tartja a minimális cukorrépaár megállapítását. Ezt a békebeli ár és annak 25 százaléka összegében látja, amely a világpiacon helyzete szerint azután a cukorárak emelkedéséhez képest megfelelően változnék. *Schandl* Károly földmívelésügyi államtitkár kijelentette, hogy a földmívelésügyi miniszter csak a gazdák érdekeinek biztosításával járul hozzá a vámemeléshez. Fenntartja a földmívelésügyi miniszternek azt az álláspontját, hogy mivel a cukorrépa beváltási idejétől még hét hónap van hátra és ha addig az esetleges vámemelés ebben az irányban érvényesül, úgy annak eredményeit használják máris fel az ősszel beváltás alá került cukorrépa árának kiegyenlítésére. *Bud* János pénzügyminiszter az elhangzott felszólalásokra válaszolva, felszólította a gyárosokat és a gazdákat, létesítsenek egymással konkrét megállapodást, hogy azután ő a maga részéről ennek alapján véglegesen dönthessen.

Növénynevelők gyűlése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület növénynevelő bizottsága első alakuló ülésén a bizottság elnöke egyhangúan újból *Széki* Elemért, társelnökké: *Grabner* Emilt és *Boross* Lászlót választották meg. *Széki* Elemér székfoglalójában foglalkozott a magyar növénynevelés ellen az utóbbi időben folytatott koncentrikus támadással. Megállapította, hogy a támadások sugalmazói azok a külföldi tőkével dolgozó gyárak, amelyek külföldi magvaknak igyekeznek propagandát csinálni. Ezután *Szmazsenka* Herbert dr. tartotta meg előadását a hazai burgonyanevelésről és burgonyabehozatalról. *Kern* Hermann, *Eszenyi* Jenő, *Fabrics* Endre és *Degen* Arpád felszólalása után pedig *Ludvig* Alfréd a lóhere nem-sítéséről érkezett. Majd *Legány* Ödön javaslatára fölterjesztésben kéri a kormányt, hogy a nem-sített vetőmagvak vámkézelését biztosítsák a cseh-magyar kereskedelmi tárgyalások alkalmával.

Március végén lesz a tenyészállatvásár.

Az OMGE tenyészállatvásár-rendező bizottsága január hó 8-án tartotta ezévi első előkészítő gyűlést, amelyen elhatározta, hogy az idei XXXIV-ik, díjazással egybekötött országos tenyészállatkiállítás és vásár március hó 21., 22. és 23-án fogja megtartani a budapesti tenyész- és haszonállatvásártelepen. A bizottság *Konkoly Thege* Sándor dr. titkár előterjesztése alapján részletesen foglalkozott az ezévi tenyészállatvásárral kapcsolatban teendő intézkedésekkel és többek közt elhatározta, hogy a sertés- és juhállatokba is bevezeti a villanyvilágítást és a vásártelepen külön vesztég-istállót épít. A bizottság úgy döntött, hogy kisebb változtatásokkal az eddigi vásári szabályzat marad érvényben. A szabályzatot eszközölt módosítások közül különösen figyelmet érdemel az, hogy az árakat csak magyar koronában lehet kifejezni (minden pótiék és egyéb kikötés nélkül), az árakat nem tartalmazó bejelentések nem érvényesek, a bejelentett árakat pedig később semmi címen sem lehet megváltoztatni. Azonkívül a bizottság elhatározta, hogy igyekszik fog az okleveleken kívül minél több tiszteletdíjat is biztosítani a tenyészők kiutetésére. Végül azzal a tervvel is foglalkozott a bizottság, hogy a tenyészállat- és gépkiallítás vetőmag- és tejtermékiállításal egészítessék ki, amire vonatkozólag még további tárgyalásokat fog folytatni.

Gazdasági oktatásban részesülnek az új földtulajdonosok.

A nemzetgazdasági szempontból annyira fontos többtermelés érdekében igen nagy jelentősége van annak, hogy a földreform után újabb földhöz jutott kisemberek minél több mezőgazdasági ismerettel rendelkezzenek. Minthogy a földhöz jutott kisemberek legtöbbször olyanok, akik eddig vagy nem foglalkoztak rendszeres mezőgazdálkodással vagy pedig nem rendelkeznek azokkal az ismeretekkel és eszközökkel, amelyekkel a többtermelést biztosíthatnák, a földmívelésügyi minisztérium elhatározta, hogy a földhözjuttatottakat rendszeres gazdasági oktatásban részesíti. A földmívelésügyi minisztérium már utasította a gazdasági tanárokat, hogy februárban kezdjék meg rendszeres kiszállásait a megelőző 208 községben és kezdjék meg 35.190 ujonnan birtokba helyezett házhely- és földtulajdonos mezőgazdasági oktatását. A gazdasági tanárok otthonukban keresik fel az illetőket és a helyszínén oktatják ki őket a talajművelés és okszerű növénytermelés elemeire, valamint a helyi viszonyokhoz alkalmazott állattenyésztésre s különösen közreműködnek abban, hogy községi hitelszövetkezetekbe való csoportosulás útján biztosítsák a kisemberek részére a gépek, gazdasági eszközök és vetőmag beszerzését. Ugyanilyen rendeletet intézett a minisztérium a magyar királyi gazdasági felügyelőkhez is. A minisztérium ezenkívül a gazdálkodás elemeit tárgyaló szakkönyvet is íratott, amelyet az érdekeltek kötött fognak kiosztani.

Műkedvelő előadás Csongrádon.

A Csongrád-nagyréti ifjúsági olvasókör december hónapban fényesen sikerült műkedvelő előadást rendezett. Színe kerülnék «A patáki diák», «Husznotódiák», «Ruhapróba» és «Undorkáéknál» című vígjátékok. — Szereplők voltak: (első sor balról jobbra) Kocsis András, Gulyás Bálint, Fai Sándor, Vince Pál, Lovas Sándor, Berkes István; (alsó sor balról jobbra) Suányi Mariska, Turi Erzsike, Kádár Mariska, Pozsár Etelka, Vince Luci, Keller Juliska, Rác Piroška; (legalsó sor) Boris Lajos.

(Berkes István felvétele.)

(Beküldte ifjú Kocsis András Csongrádról.)

Békéscsabai mezőgazdasági munkások munkát keresnek.

Békéscsabán cukorrépa munkavállalkozók és munkások, aratók sommások, cséplők és egyéb gazdasági munkások nagyszámban jelentkeznek munkára. Az ország bármelyik részére is elmennek és már most leszerződnek. Mindazok a gazdák, gazdaságok és uradalmak, amelyeknek munkásokra van szükségük, forduljanak levélben a Városi Munkásközvetítő Hivatalhoz. (Békéscsaba, II., Szent István-tér 10.)

A háború legsomorubb számai. A Genfben székelő nemzetközi munkaügyi hivatal statisztikát dolgozott ki a világháborúban résztvevő államok szerepéről. A kimutatás szerint legelől vezet a francia állam, amely egész férfilakosságának 408 százalékát mozgósította. Azután következik Németország 396, majd Ausztria 246 százalékkal. A halottak és eltűntek számát véve alapul, ismét Franciaország vezet 106 százalékkal és utána Németország következik 98 százalékkal. Anglia vesztesége csupán 51 százalékos volt, az Egyesült Államoké pedig 02 százalékos, úgy, hogy száz megölt vagy eltűnt franciára két amerikai jut. A hadirokkantak száma tekintetében is Franciaország vezet 112 százalékkal, míg Németországban 75 százalékos rokkant meg a háborúban

Rekvim Rubinek Gyula lelkiüdvéért. Az elmúlt pénteken gyászmise volt az egyeteméri templomban *Rubinek Gyula* volt földmívelésügyi és kereskedelmi miniszter lelkiüdvéért. Az elhunyt nagy államférfiu hű barátai, tisztelői elmentek az istentiszteletre, hogy imát mondanak annak csendes pihenéséért, aki nagy idealokért, szent célokért az életet áldozta fel. A nemzet nagy férfiújának lelkiüdvéért szállt el a forró ima. A templom áhitatos csendjében megrendült lelkek emlékeztek a vasakarátú, keményvonású Rubinek Gyulára, akinek szelleme mindnyájunk között él. A rekviemen ott voltak a Rubinek- és a Sternád-család tagjain kívül *Balogh Elemérné, Mayer János miniszter, Schandl Károly államtitkár, Meskó Pál,* a Hangya ügyvezető igazgatója, *Sokorópátkai Szabó István* volt miniszter, *Czobor László, Czobor Gyula, Dömötör László, Ipolyi Keller Gyula, Szelecsy Iván, Dukai Takách Géza* és mások. Imájuk a nemzet imája volt; ajkukról a nemzet könyörgése hangzott el: *adj Uram örök nyugodalmat néki...*

Pest vármegye Jókai centennárium közgyűlése. Pest vármegye a múlt héten tartotta a Jókai centennárium alkalmából diszközgyűlést, amelyen Jókai emlékeztetének és ünneplésének szentelt. A vármegyei közgyűlési termét és karzatait zsúfolóság megtöltötte az előkelő közönség. *Preszly Elemér* főispán üdvözölte a megjelenteket, főként pedig *Berezivczy Albertet, Apponyi Albert grófot és Rákosi Jenőt.* Ezután elmondotta elnöki megnyitó beszédét. *Vargha Gyula* dr. törvényhatósági bizottsági tag tartott ezután emlékbeszédet Jókai Mórról. Kiemelte, hogy Jókainak és költőtársainak halhatatlan érdeme, hogy az elnyomás korszakában nem engedték elfásulni, sem pártokra bomlani a nemzetet. Ma is szükség volna a nemzeti lélek osztatlan egységére. *Ébredjen fel a magyar társadalom, ne tűrje, hogy szájas törtételek folytonosan igazságnak és új meg új akadályokat gördítsenek a békés nemzeti munka elé.* Örizzze a magyar társadalom féltékenyen kultúrára, mert enélkül nincsen feltámadás. Az ősz költői hatalmas emlékbeszédének befejezése után a közönség hosszasan ünneplte. Ezután *Berezivczy Albert, Pekár Gyula* és *Rákosi Jenő* szólott. Végül pedig *Agoraszki Tivadar* alispán indítványára az elhangzott beszédekét jegyzőkönyvben megörökítették. A diszközgyűlés a Himnusz hangjaival ért véget.

Smith Jeremiás beteg. *Smith Jeremiás* népszövetségi főbiztos megbetegedett s ezért nem mehetett ki Párisba sem. A főbiztos kimerítette a megfeszített munka s kénytelen volt sanatóriumba menni. A főbiztos betegsége miatt a párisi értekezletet elhalasztották.

Rádió a rendőrségi autókön. A londoni rendőrség a rádiót is beleillesztette a nyomozás eszközei közé, még pedig olyan formán, hogy a rendőrségi autók szerelik fel velük, amelyeknek révén az autókban ülők állandó érintkezésben lehetnek a rendőrség központjával. Eddig két autó van felszerelve rádióval s az eddigi eredmények fényesen beváltak, amennyiben a rádió megkönnyíti a nyomozás munkáját.

Vas megyében megváltozott a járási beosztás. A belügyminiszter rendeletéből Vas vármegyében a következő járási beosztás lépett életbe: A vármegye járásainak száma hét. Ezek a következők: 1. Celledömölki járás (székhelye: Celledömölk). 2. Körmeny—németújvári járás (székhelye: Körmeny). 3. Kőszeg—felsődőri járás (székhelye: Kőszeg). 4. Sárvári járás (székhelye: Sárvár). 5. Szentgotthárd—muraszombati járás (székhelye: Szentgotthárd). 6. Szombathelyi járás (székhelye: Szombathely). 7. Vasvári járás (székhelye: Vasvár). Egyszersmind Nagygyéncs, Gyöngyösapáti és Perenye községeket a szombathelyi járásból a Kőszeg—felsődőri járásba csatolták át.

Motoros járatok Mezőhegyes—Szeged között. Február elsejével Mezőhegyes—Szeged között motoros járatokat helyeznek forgalomba. Egy-egy motoron nyolc ülőhely van s a korlátozott befogadóképesség miatt helyjegyeket adnak ki, amelyek előjegyzés útján biztosítandók.

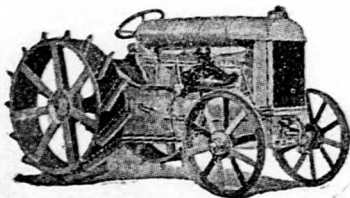
Véres harc egy horvát községben. A jugoszláviai belpolitikai helyzetre jellemző fényt vet az az eset, amely a *Karlovác* melletti *Trg* községben játszódott le. A községben a független demokraták gyűlést tartottak, amelyet azonban a *Radics-párti földművesek szétzavartak.* A demokraták erre a csendőröket hívták segítségül, akik a földművesek vezetőit letartóztatták. Amikor a letartóztatás megkezdődött, hirtelen megkondukt a templom harangja. A harang szavára a *falu lakossága vasvillával, fejszével, ásóval, kapával tartott a község háza felé, ahol a letartóztatottakat ki is szabadította.* Most véres harc kezdődött a csendőrök és a földművesek között. Mindkét oldalon *hevesen lövöldöztek. Egy ember meghalt, többen megsebesültek.* A rendet csak úgy tudták helyreállítani, hogy a karlováci főispán egy század csendőrséget vezényelt ki a faluba. A rend azonban csak ideiglenes, mert a lakosság a végsőkig el van keseredve a szerb elnyomás miatt.

Szélsőbaloldali képviselők a külföld beavatkozását kérték belügyeinkbe. Az egész magyar közvéleményt felháborította a négy magyar nemzetgyűlési képviselőnek az a tette, amely kimeríti a hazaárulás fogalmát. A négy képviselő: *Nagy Vince, Rupert Rezső, Farkas István* és *Propper Sándor* egy forradalmárszocialista, szabadkőműves egyesülethez, az Emberi Jogok Ligájához levelet intéztek, amelyben a külföld támogatását kéri a Bethlen-kormány eltávolítására és a «diktatura» megbuktatására. A Liga párisi ülésén megjelent *Szende Pál,* a börtönből megszökött *Vér Imre* is természetesen segítettek alátámasztani hazugságaikkal a budapesti hasonszórói nemzetellenes képviselők aknamunkáját. Bennünket ennek a Ligának az állásfoglalása nem érdekel, annál is inkább, mivel hangja a négy falon túl nem terjed, de igenis tiltakozunk az ellen, hogy magukat magyar képviselőnek nevező egyének a külföld beavatkozását kéri belügyeinkbe. Ezt minden jóérzésű magyar embernek felháborodással kell visszautasítania.

A jövő háborúja. A berni egyetem egyik tanárnője, *Woker dr.* kisasszony rendkívül érdekes s egyben megdöbbentő előadást tartott a háborúban használt gázok gyilkos hatásáról, majd rátért arra, hogy a világháborúban alkalmazott összes gázokat fölülmúlják azok a gázok, amelyeket az amerikai kormány az 1919. évi offenzívára tartogatott. Nemesak a központi hatalmak, de egész Európa hálát adhat, hogy a háború 1918-ban befejeződött, mivel 1919-ben az új amerikai gázok elpusztították volna fél Európát. Az Amerikai Egyesült Államok azonban, miként *Woker* kisasszony ottidőzzel alkalmával megállapította, sajnos, nem hagyták abba a gázokkal való fegyverkezést és a Népszövetség határozata ellenére is egyre újabb és újabb mérgező gázok előállításán dolgoznak. A legújabb amerikai gáz egy fehér foszfort tartalmazó lövedék, amely nagy területeket képes pillanat alatt lángbaborítani.

Borzalmas vasúti szerencsétlenség Németországban. A Berlin—Köln között közlekedő gyorsvonat a múlt héten *Herne* állomáson beleszaladt az ott veszteglő személyvonatba. Az összetűkötésnél huszonhárom meghaltak és ötvenkilencen megsebesültek.

Elismerés az «Ecclesia» harangöntő részvénytársaságnak. A harangok hangjával teljesen meg vagyunk elégedve, nagyon szépen szólnak, nem — háborús hangú harangok, mint sok helyen lehet hallani. Úgy látszik, hogy ha az őszre egy kissé jobb termés lesz, még 330-asnál (B) egy nagyobb ötletünk, annyira kedvet kaptak a hívek hozzá. Szólád, 1925. évi január hó 11-én. Teljes tisztelettel: *Gulyás Lajos* s. k., ref. lelkes.

FORD HALTENBERGER VILMOS
autorizált képviselő
FORD FORDSON-TRACTOR FORD
 Petroleummal. **SZÁNT-HAJT-CSÉPEL-VONTAT.** Petroleummal.
 A legolcsóbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve.
 Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságoktól. **Ára ab Triest 636 dollár.**
 Tel. 66—15. Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 19. szám. Tel. 66—15.

Munka és áldozatkészség. A szegedi kaszinó Széchenyi István gróf emlékére serleget készített, amelyet a múlt héten avattak fel ünnepi vacsora keretében. Az ünnepi beszédet *Schandl* Károly államtitkár mondotta, aki az emlékszerleggel a kezében emelkedett szólásra.

— A nemzetnek, ha feltámadni és élni akar — mondotta — vissza kell térni Széchenyihez s munkával és áldozatkészséggel kell kiküzdeni az életet. *Hu a magyar intelligencia szent egységben a földművelő magyarsággal kitart a munkában és a nemzeti áldozatkészségben, akkor törhetlen erejük legyőzi az országgyilkos demagógiát* s magukkal ragadva s egyesítve a nemzet többi rétegeit, a kibontakozás útján mindinkább előre viszik az egész országot. Súlyos szavakkal ítélte el az országtrónt, nemzetellenes demagógiát, amely fertőző hazugságokból élőködik s hangoztatta, hogy a becsületes társadalmi erők egyesítésével újra uralomra kell juttatni az igazságot és tudást.

Beszéde végén a keresztény politikai pártoknak az ország érdekében kívánatos összefogására hívta fel a figyelmet.

Angol írónő a szerajevói gyilkosság előzményéről. Az angol közvéleményben nagy feltűnést keltettek *Durham* Edit írónőnek a balkáni viszonyok alapos ismerőjének cikkei, amelyekben *Janovics* Ljuba volt szerb miniszternek, a szerb parlament mostani elnökének leleplezéseit ismerteti a szerajevói gyilkosság előzményéről. Az egyik angol folyóirat legutóbbi számában *Miss Durham* folytatja a trónörökös meggyilkolása titkainak szellőtétését. *Most Sztanojevics tanár könyvét ismerteti, amely a múlt évben jelent meg Belgrádban.* Ebben a könyvben *Sztanojevics* bevallja, hogy *Ferenc Ferdinánd trónörökös meggyilkolását Dragutin Dimitrievics ezredes, a szerb vezérkar hírszerző osztályának főnöke tervezte ki.* *Miss Durham* azzal végzi cikkét, hogy a szerbek rászedték Európát. Gyilkos tervük sikere legmerészebb várakozásukat is meghaladta, mert fél Európá segítségükre sietett. Angliának okulnia kell a múlt tetteivel és nem szabad megengednie, hogy másodsor is háborúba vigyék a szláv hatalmi törekvések érdekében.

Ősrégi várost fedeztek fel a Góbi sivatagban. *Kozlov* orosz tanár nemrégén tért vissza a Góbi sivatagban végzett ásatásairól. A tudós tanár ötven megrakott ládát hozott magával, amelyekben rengeteg könyv volt. *Kozlov* tanár ugyanis felfedezte a Góbi sivatagban *Khara Khoto* városát, amely a fővárosa volt az egykori *Tanguth* államnak. A városnak óriási kultúrája lehetett, amit többek között az is bizonyít, hogy *Kozlov* mintegy kétezer kötetből álló könyvtárt talált ott, melynek anyaga hét nyelven van írva. A tudós többek között talált egy szótárt, mely egy eddig ismeretlen nyelvet tár a tudós világ elé. A város teljes feltárására rövidesen nagyobb expedíciót küldenek ki.

A Berangaria hajóval Amerikába utazik Haltenberger Vilmos úr, a Ford gyárak autorizált képviselője Budapesten, a Fordson-tractorhoz szükséges legújabb gazdasági gépek tanulmányozására és beszerzésére. *Haltenberger Vilmos* úr okleveles és gyakorlati gazda már 21 évvel ezelőtt ment ki először Amerikába a Saint-Louis-i világiállítás tanulmányozására testvéröccsével, *Haltenberger Gyulával* és *Galamb Józseffel*, akik első mérnökei voltak a Ford-gyárnak. *Galamb József* ma is egyike a Ford-gyárak vezető főmérnökeinek. *Haltenberger Vilmos* úr tavalyi amerikai útjából hazahozott újdonságoknak nagyrésze volt abban, hogy a Fordson-tractorkok hazánk mezőgazdaságának mérhetetlen hasznára oly gyorsan és oly imponálóan nagy mennyiségben elterjedtek, mint előtte egy gazdasági gép sem. *Haltenberger Vilmos* úr kint tartózkodása mintegy 8—10 napra fog terjedni és a jövő hó elején már visszatér. Bizonyosra vehető, hogy nagyszabású terveinek megfelelő dús eredmény fog mutatkozni ezúttal is a közigazdaság nagy előnyére.

A szórakozott politikus. A törvényhozás terme rendes körülmények között komor, hangulat nélküli. Gyakrabban a vihar szele súvít végig a termen, de a kacagás ritkán. A római parlamentben azonban még a viharnál is falrengetőbb nevetés tört ki az napokban egy szavazás alkalmával. Az történt ugyanis, hogy az egyik ellenzéki honatya a szavazócédula helyett a hozzáintézett szerelmeslevelet dobta az urnába. Tévedni emberi dolog, de azért szavazócédulának nézni az imádott hölgy levélkéjét, mégis — túlságos szórakozottság.

Bankár ül be Ferenc József palotájába. Az osztrák köztársaság jó darabig élél még néhai *Ferenc József* császár és király vagyonából. Egymásután üti dombra a halott uralkodó fényes palotáit, így árulja egykori fényes dicsőségét és nagyságát a szocialista Ausztria. *Most* az *Augustinerstrassén* levő híres *Filipp-Haust* kínálják megvételre. Negyven milliárd koronát kérnek a gyönyörű palotáért, amelyet *Ferenc József* 1895-ben vásárolt három és fél millióért, ma tehát körülbelül 60 milliárdot ér. A legnagyobb ajánlatot *Bronner* Sámuel, az ismert bankár tette, aki huszonnyolc milliárdot kínált a *Filipp-Haus*ért. Az osztrák kormány valószínűleg el is adja ezért az összegért.

Jövő héten hirdetjük ki pályázatunkat.

A *Vasárnap* olvasóinak ragaszkodását és szeretét azzal hálálja meg, hogy újabb pályázatot hirdet, mellyel egyszerűsrendűtő sürgetett kívánságát is teljesíti. Azt hisszük, szerte az országban nagy örömet fog kelteni ez a hír és még szorosabbra fűzi azt a benső, közvetlen és baráti kapcsolatot, amely a *Vasárnap* és olvasói között eddig is fennállott.

Az új pályázat kérdéseit a szerkesztőség úgy válogatta össze, hogy bárki: felnőtt, fiatal, férfi, nő és gyermek megtalálhatja a neki való kérdést; a föltett kérdések pedig már önmagukban olyanok, hogy általános tetszést fognak aratni és mindenkit nemes vetélkedésre ösztönöznek. A szorosan vett pályázati kérdéseken kívül természetesen tréfa- és rejtvénypályázat is rendelkezésükre áll szorgalmas tréfa- és rejtvénykészítőinknek.

A pályázat jutalomtárgyainak összeválogatásánál az a cél vezetett bennünket, hogy a nyertesek mindegyike hasznos és értékes ajándékhoz jusson, olyasmire, aminek hasznát látja és örömet lel benne. Bizonyosak vagyunk abban, hogy jutalomtárgyaink is osztatlan elismerést fognak kelteni olvasóink körében.

Pályázati kérdéseinket és a pályázati föltételeket jövő héten hirdetjük ki. Epen ezért olvasóink figyelmét jóelőre felhívjuk arra, hogy jövőheti számunkat fokozott figyelmükben részesítsék.

Aki falevélen élt. Debrecenben a lóversenyter mellett árokban egy eszméletlenül fekvő nőt találtak. Életrekeltek, majd kihallgatták, mire elmondta, hogy *Kovács* Reginának hívják, huszonhárom éves és foglalkozás nélkül van. Hogy munkát kapjon, össze-vissza bolyongott. Előbb Nyiregyházára ment, majd onnan vissza akart menni Törökszentmiklósr. Debrecen alá december 20-án érkezett. Itt annyira fáradt volt, hogy már nem bírta tovább a lábát. Lepihent a lóversenyter árkában. A hideg karácsony éjszakáján azonban lefagyott mindkét lába, mozdulni sem bírt. Állítása szerint két hét óta az árokban fekszik és ezóta falevélen él, uinthyogy a magával hozott eledel már napokkal előbb elfogyott. Kihallgatásáról jegyzőkönyvet vettek föl, utána pedig beszállították a sebészeti klinikára.

A ládalakók. Székesfehérváron régebbi idő óta a piactéren ládában lakik egy többtagú család. A szerencsétlen *Oberling*-család az egy méter magas és másfél méter széles láda nyílásait sárral, szalmával betapasztotta, tetejére kosarakat és gyékényt rakott és fazékba tett parázsral melegítette meg a „lakást”. Természetesen mindez nem védte meg a családot a hideg ellen, a nyitott tűz folytán szétmőlő széngáz pedig az egyik éjszaka megmérgezte a láda lakóit. Az asszonyt a széngáz súlyos betegg tette és most a kórházban ápolják, a két gyermek pedig most apjával együtt tovább lakik a ládában, ahol vagy a megfagyás, vagy a széngázmérgezés veszélyének vannak kitéve.

Levél az Ecclesia harangöntő r.-t. nagyszerű teljesítményéről. *Kedves Kolléga Úr!* Nagyon sajnálom, hogy *Kedves Kolléga Úr* nem jött el a drávagárdonyi templomszentelésre, oda úgy tudom meg hívta. Nagyon szép bensőséges ünnepély volt, a harangokról elragadtatással nyilatkozott mindenki. Már maga a tény rendkívül megkapó: 250 lélekbeli álló kis maroknyi gyülekezet, melynek eddig nem volt temploma s most a legrosszabb esztendőben fél év alatt hihetetlen áldozatkészséggel (minden legkisebb gyülekezetre átlag kétmillió korona költséggel) templomot épít, harangokat készített stb. Ünnepély után díszébd volt. Hét pap, főbíró, dr. *Barla* Sándor József nemzetgyűlési képviselő, három katonatiszt, gazdasági felügyelő, gazdatiszték, tanítók mintegy harmincan voltak együtt. A számos felköszöntő között esperesünk, *Halka* Sándor erdőcsokonyai kántorunk, igen meleg hangon köszöntötték fel a legjobb magyar Harangöntődét, az «Ecclesiát». A dolog nem minden jelentőség nélküli. A szép felköszöntő mögé tessék odaképzelné a tényeket: Az «Ecclesia» júliusi számában levő kimutatás szerint Somogyba a ref. egyházaknak öntöttek 26 drb harangot 6400 kg. súlyban és ugyancsak Somogyba a kath. egyházaknak 30 drb harangot mindössze 4497 kg. súlyban, holott mi alig 1/4 része vagyunk a katolikusoknak. A számok beszélnek s igazolják, hogy a belsősomogyi ref. esperesnek az «Ecclesiára» mondott felköszöntője mögött ott állnak az «Ecclesiát» hűségesen támogató egyházak rendelései között elsősorban a mi gyülekezeink. Nem dicsekedni akarok a tényrel, csak egyszerűen tény gyanánt megemlíteni, hogy a mi részünkről a támogatás megvan. Szívvelyes üdvözléssel és kiváló tisztelettel vagyok, *Hetes*, 1925. január 9-én, *Szabó* Bálint s. k., lelkész.

HÁZASSÁGKÖZVETÍTÉS

ELBESZÉLÉS. ✦ IRTA: KOPLIK GYULA.

(9. közlemény.)

A másik pillanatban Gábor már forgott a leánykával. A sze ény inas kínos zavarban volt. Neki tehát most meg kell kérnie ennek a leánynak a kezét, akinek még a nevét sem tudja. S ez még csak hagyján, dehát mit mondjon neki, hogyan kérje meg s — talán még meg is kell csókolnia (de mégis: — ez volna a legkönnyebb feladat) hogyan is kell kezdenie? Gondolatai sokkal inkább elfoglalták, sem-hogy a zene ütemeire tudott volna ügyelni. Így azután hamarosan megtörtént a baj: úgy rálépett a kislány lábára, hogy szegényke csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta könnyeit visszafojtani. De táncolni nem tudott tovább. Gábor tehát szépen bevonult vele a büffébe, ahol az előbb ült Tiborral. Itt nem zavarják őket.

Gábor idegesen fészkelődött a helyén, mert pácban érezte magát. Homlokán csillogó cseppek jelentek meg, egész feje nekivörösödött s látszott rajta, hogy valami nehéz dolog rágódik. Csak épen elkezdni nem tudja. Mert most már tisztában volt vele, hogy minden ellene esküdött s nincs menekvés. Végig kell játszania Berenyey Béla szerepét, mert most már nem csak önmagának ártana, ha felfednék kiletét, hanem a gazdája házassága is füstbe menne. Pedig a kis báró szavából úgy vette ki, hogy Berenyey szerelmes ebbe a... de hogy' is hívhatják? A végén majd még úgy jár, hogy feleségül kéri őt s holnap nem tudja — kit? Ha meg nem kéri meg tüstént, akkor az öreg azt hiheti, hogy már nem vágyik ez után a házasság után s más férj után néz, vagy hazaviszi a lányát és otthon dugja főkölő alá. Már majdnem megkérdezte a kis szőke boszorkától:

— Hát szeretni tetszik a Berenyey urat?

De szerencsére a szó a torkán akad, mint minden más szó is. Csak oldalról szemlélte a lengyel leánykát, aki — szó se róla — igen helyes leányzó volt. Berenyeynek jó guzsztusa van, az már igaz.

A csend és a hallgatás egy kissé kellemetlen volt már s végül is a leányka törte meg.

— Tessék? — kérdezte Gábor elcsodálkozva.

— Iszni pezsgő... meleg maga, van könnycsepp homlokodon... én is iszni vagyok...?

Ha öngyűsége fel nem kel a helyéről, ebből a szónoklatból Gábor ugyan meg nem értette volna, hogy neki — iszni kell most. De a szerencse segítségül jött s szépen elvezette a menyasszonyjelöltet az asztalokhoz.

Pezsgőt kért és apró süteményeket.

Ő maga egy hajtásra küldte le a hűsítő italt, mire a leány ijedten kiáltott rá:

— Nem egészet... juj, iszni olyan sok... fogsz meg-hűlsz... van meleg, most hideg, van beteg...

Gábor kezdte érteni az ijedelem okát.

— Sohse tessék engem féltetni! Ettől jön meg az egészségem.

— Régen látsz magát... megharagudsz papára? Béla, maga... hogy mondsz... hogy is mondsz... nem rossz papa.

(Micsoda? — hökkent meg Gábor — a Béla nem rossz — papa? Nahát ez szép kis história!)

— Papa mész haza... mind akar, akit én akarsz! Béla...!

S a leányka szerelmes pillantást vetett Gáborra. Az al-Berenyey most már megértette, hogy miről is van szó. Gazdájának szíve választotta eléggé közlékeny s annyit mindenestre tud magyarul, amennyi okvetlenül szükséges a — férjhezmenetelhez. Tehát a papa nem gördít akadályt a házasságuk elé.

Még egy pohár pezsgő kissé visszahozta Gábor bátorságát.

— Hát ha meg kell történnie, siessünk, mert még éjfél előtt sem tudok megszökni innen! — gondolta magában s el akarta vezetni a szőke angyalt.

De ekkor egy kis vidám társaság rontott be a büffébe s egyikük nagy lelkesedéssel szólott Gábor hölgyéhez:

— Jaj, Stasa, olyan jól mulatok. Van már partnered a négyeshez?

Gábor felfigyelt:

— Micsoda? Hasa... Kacsá... Hogy hívják... Csinos név mondhatom, illik a szőke hajhoz!

— En is nagyon mulatsz... táncolsz sok... vagy egész fáradt... pihepsz kici...

— Drága Stasa, a papája is kereste az előbb! — szólott az előbbi leány lovagja.

(— Stasa? Jaj, csak el ne felejtsem! — aggodalmaskodott Gábor — Stasa... Stasa!)

— Mész mindjárt!

— Igen, mindjárt megyünk! — válaszolt Gábor s indult vissza oda, ahol az előbb ültek.

Most már nem habozott. Egy kissé összeszedte a gondolatait s hozzáfogott:

— Drága Ka... Stasa... (Stasa, Stasa — ismételtette magában) hallottam, hogy a papája vissza akar utazni!

— Igen, utazni... földek munkáról gond van sok... kapni levél sürgős jössz haza...

— De úgy-e, maga itt marad...?

Stasa mosolygott s ránézett erre a szép, derék fiúra, akit szeretett.

— És az én kis feleségem lesz...?

Gábor megfogta a kicsi kezeket, ajkához emelte s gyéden megcsókolta őket, úgy, mintha Berenyey tenné.

Stasa boldog volt. Ragyogott az arca, bodros kis feje odahajolt Berenyey vállára. S az al-Berenyey most már belemelegedve a dologba, forrón suttozta:

— Imádom magát, Stasa s meglátja, én leszek a leggyengédebb férj a világon; örökön szeretni fogjuk egymást s csak egymásért élünk... soha többé nem hall rosszat rólam... úgy-e haragudott rám... úgy-e mondták, hogy könnyelmű voltam... de meglátja, én leszek ezentúl a legjobb fiú... hiszen mit kívánhatnak még az élettől, ha maga, drága Stasa, az enyém. Oly nagyon szeretem, édes kis szőke szépségem, angyalom...

Gábor elég szemtelenül ismét összecsókolta Stasa kezét, de ezt már nem a látszat kedvéért, Berenyey nevében, hanem csupán azért, mert a lengyel lánykának valóban édes kezecskéje volt.

— Szeretni engem... én is szeretsz... hiszen tudni! súgta vissza Stasa.

S boldogan kacagott, sugárzott az arca az örömtől, hogy mindezt meg tudja mondani, hogy már meg szabad mondani.

Oh, mily szívesen nyújtotta volna most azt a piros kicsi ajkát is Bélának... egy csók... milyen édes volna...

Körülbelül ebben sántikált Gábor is, de hát ennyire szemtelen már még sem mert lenni. Ezért még fel is akasztatná az öreg lengyel, ha megtudná. Hátrább hát az agarakkal...!

De olyan mélyen nézett a leányka szemébe, hogy ebben a tekintetben száz csók is benne volt.

— Drága kincsem, mindenem! — suttozta. — Imádom, édes szerelmem.

— Béla... maga... úgy örülsz, leszel feleségem...!

És a kicsi Stasa tapsolt, megfogta Gábor kezét s forró arcához emelte.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte Nyerges Mihály Csanádapalotáról.)

2. Betűrejtvény.

o o **Balaton b** r r r
o o r r r

(Beküldte Bakó Lajos Bajnáról.)

3. Számrejtvény.

9	13	19	24	27	31
9	13	19	24	27	31
9	13	19	24	27	31
9	13	19	24	27	31
9	13	19	24	27	31
9	13	19	24	27	31

A számokat úgy kell elhelyezni, hogy függőleges és vízszintes irányban összeadva 123-at adjanak.

(Beküldte Nagy Lajos Aszófőről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 7-ik számunkban közöljük.

Az ezévi 1-ső számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pótlórejtvény: **Éljen a király.**
2. Betűrejtvény: **Kiváncsiság.**

Megejtették: Martin Antal, Kerekes Gábor, Marosi Ferenc, Lampért Gizella, Kiss Elek, Faltaszek János, Pokol Sándor, Kaszás Ilona, Bene Sári, ifj. András János, Fleischhacker László, Karász Ferenc, Bodzsár Pál, Szijártó Ferenc, Ritecz János, Benedek István, Nagy Lajos, ifj. Dombó István, Szabó László, Dombó Sándor, Sztyasz György, ifj. Papp Imre, Demeter Pál ifj. Dombó Lajos, Lipták László, Ujj Irma, Priskin V. János, Vegi János, ifj. Vönöczky Vince, Kelle János, Janoczi Mihály, Gémes István, Mravkó Vilma, Gunda Béla, Váli Kis Boris, Nagy Irén, Huszár Pál, Harrach Ottó, Schneider Margit, Csizmadia Mariska, Lukács József, Vörös Vince, Kiss József, Ragó István, Bakó Lajos, Tanyai Mészáros Ferenc, Bánfi Jolán, Szücs Lászlóné, Pjéter Nándor, Pető Juliska, V. Bessenyei István, Mursitz Lujza, Andreisz György, ifj. Nemes József, Stánci Gyula, Krivácska István, Markó István, ifj. R. Kiss István, Papp László, Szalay Mariska, Takács Imre, Kocsis András.

Jutalomkönyvet nyertek: **Schneider Margit (Kistelek), Ragó István (Kocsén), Bene Sári (Székesfehérvár), Dombó Sándor (Alsószuhá), Bánfi Jolán (Székesfehérvár).**

A 2-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

T RÉ F Á K

Piacon.

- Mondja, friss ez a hal?
- Persze, hogy friss. Látja, hogy az orra húsa milyen piros...
- No, pirosnak a maga orra is piros és mégis van már vagy ötven esztendő.

Kétes megbízhatóság.

Pereces: Tessék kérem, itt kapható a jó *békebeli* sósperec.

Férjek egymás között.

- Az én feleségem áldott jó lélek, sohasem veri meg a gyerekeket.
- Az enyém még jobblelkű. Neki még ahhoz sincs szíve, hogy a szőnyegeket kiverje.

Jó dolog a házasság.

- A férj a halálos ágyán így szól a feleségéhez:
- Hívsd el, kérlek, az anyakönyvvezetőt.
- Miért?
- *Meg akarok bocsátani neki.*

Ez is öröm.

- Kistiú: Anyukám, juj de jó, hogy elmúlt a karácsony.
- Any: Miért, kisfiam?
- Kistiú: Mert most már nem kell félnem, hogy elmarad az ajándék, ha nem mosom meg a fületem.

Pályatévészett.

- Szinigazgató:* Ilyen tehetségtelen ember hogy lehetett színész?
- A színész:* Kérem szépen, úgy vonzóztak ezek a deszkák!
- Szinigazgató:* Miért nem lett akkor asztalos?

Akkor korábban fölkelte volna.

- A nap már magasan állt az égen, de Jancsika még mindig az ágyban hevert. Az apja részől:
- Ejnye te lusta! Már kilencre jár az óra és te még az ágyban heversz? Nézd csak, a nap már régen fölkel.

Jancsi (álmósan): Ez aztán igazán nem nagy csoda. Ha nekem is akkora utat kellene megtennem, mint a napnak, hát magam is sokkal korábban fölkeltem volna. (Beküldte Vörös Vince Kisbicsérről.)

A többes szám.

- Ejnye, ejnye, hogy lehetünk ennyire ostobák?
- Kérem, ne beszéljen többes számban.
- Hogy lehetett Ön olyan ostoba!

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1925. január hó 18-án.)

Gabonavásár. 76 kilogrammos tiszavidéki búza 590–562.500, pestmezei és dunántúli 587.500–590.000, 78 kilogrammos tiszavidéki búza 597.500–597.600, pestmezei és dunántúli 595–579.500, rozs 475–480.000, takarmányrpa 409–420.000, sörárpa 490–515.000, köles 270–275.000, zab 415–430.000, tengeri 290–295.000 korona métermázsánként.

Liszt- és őrléménypiac. Dupla 0-ás 8200–8400, 0-ás 8000–8200, 2-es 7600, 6-os 6600, takarmányliszt 3500, korpa 2500, 1-es rozsliszt 6000, 750/0-os egységese rozsliszt 5600 K kilogrammonként.

Takarmány. Rétsizéna, elsőrendű ó 125–140.000, másodrendű ó 80–120.000, harmadrendű csomagolásra 30–75.000, muharszéna 140–160.000, lucernaszéna 195–200.000, tengeriszár kóré 25.000, takarmányrpa 50–60.000, alomszalma 40–70.000, zsupszalma 90–100.000 korona métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 4000 korona. **Műtakarmány:** Korpa 2600 (február–márciusra 2800), konkoly 2400 (2800), 8-as takarmányliszt 3500, olajpogácsa 3400–3500, extrahált liszt 1800–2000, repászetlet 1500, malátatorokly 3000, szárított moslék 3600, malátacsira 2°/00, szárított malátacsira 2900, lótap 1500, melasz 1300 korona kilogrammonként.

Vetőmagvak. Bab, fehér 460–480.000, bab, tarka 400–420.000, baltacimrag 650–680.000, borsó, Viktória 580–640.000, bükköny, tavaszi 310–330.000, csibehur 300–320.000, csillagfűrt 320–350.000, fehérhere 5.000.000–5.600.000, kendermag 650–700.000, köles, fehér 320–340.000, köles, szürke 260–270.000, köles, piros 270–280.000, lencse, kisszemű 400–450.000, lencse, nagyszemű 700–750.000, lóbab 300–350.000, lóheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 2.400.000–2.800.000, lóheremag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2.900.000–3.100.000, lóheremag, nagyaránkamentes 3.300.000–3.500.000, lóheremag, fehér, ólomzárólt 4.000–4.700.000, lóheremag, vörös, ólomzárólt 4.100.000–4.300.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 2.400.000–2.600.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2.600.000–2.700.000, lucernamag, nagyaránkamentes 2.700.000–3.000.000, lucernamag, fehér, ólomzárólt 3.400.000–3.600.000, lucernamag, vörös, ólomzárólt 3.200.000–3.300.000, mák 1.800.000–1.900.000, muharmag 240–260.000, napraforgó 360–400.000, nyúlzapuka 2.800.000–3.200.000, tatárka 300–320.000 korona métermázsánként.

Vágómarhavásár. Őkér, legjobb minőségű 14–18.000, kivételesen 18.500–19.000, közepes 9–13.500, gyengébb 5500–8500, bika, jobbminőségű 12.500–16.000, kivételesen 16.500–17.000, közép- és gyengébb 7500–12.500, bivaly 7–10.000, tehén, jobbminőségű 12.500–16.000, kivételesen 17.500–17.000, közepes és gyengébb 5500–12.000, kicsontozni való marha 35–5500, növendékmarha 6000–13.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 20.500—21.500, közepes 20.200—22.000, nehéz 19.500—25.000 korona kilogrammonként élő súlyban.

Tenyészállatok és jármosökrök. Importált fehér erdélyi jármosökrök 18—20.000, elsőrendű fehér belföldi jármosökrök 17—19.000, friss fejűstehén 18—21.000, elsőrendű tarka belföldi jármosökrök 14—17.000, 1/2 éves üszök 15—17.000, 1/2 éves tinók 13—16.000 korona kilogrammonként élő súlyban.

Gyapjúpiac. Régi gyapjúért 48—53.000 koronát fizetnek kilogrammonként. Új gyapjúban üzlet még nem volt.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 5600—5800, tejszínhab 45—55.000, tejfel 24—28.000 korona literenként, vaj 80—94.000, nagyban 65—70.000, tehéntúró 14—18.000, juhtúró 36.000, ementháli sajt kicsinyben, hazai 90—100.000, nagyban 65—70.000, gróji sajt kicsinyben 70—75.000, nagyban 60.000, trappista kicsinyben 48—56.000, nagyban 34—38.000 korona kilogrammonként.

Haliaci. Ponty elsőrendű, kicsinyben 40—55.000, nagyban 40—46.000, másodikrendű kicsinyben 28—45.000, nagyban 32—35.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke, párja 50—100.000, tyúk, párja 120—150.000, hizott ruca 38—45.000, hizott pulyka 30.000, libamáj 75—130.000, lúdszár 44—60.000 korona kilogrammonként. Tojás darabja 1700—2600 korona.

Borpiac. A borpiac helyzete változatlan. A borkereskedők szükséglete olyan kicsi, hogy az a néhány tétel, mely eladásra kínálhatik, sem helyezhető el. Tömegborokat ma 850 K-ért, sőt néhány esetben 800 K-ért is lehet kapni Malligand-fokonként. Az üzletlelenség főokát az általános pénzszűke okozza, mely miatt elsőrangú cégek is alig tudnak maguknak borváltók elhelyezésére leszámítási hitelt szerezni.

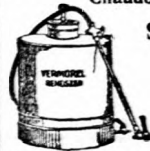
Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 2400—5000, petrezselyem 3000—6000, zeller 4—8000, kalarabé 4—5000, vöröshagyma 3400—4800, fokhagyma 28—40.000, cékla 2500—5000, fejeskáposzta 3000—5000, kelkáposzta 4—8000, rózsaburgonya kicsinyben, kilogrammonként 3500—4000, nagyban 290.000, fehérburgonya, kicsinyben, kilogrammonként 2000—2400, nagyban 155.000, karfiol 12—16.000, forma 12—30.000, spenót 5—8.000, spenót 5—8000, champiungomba 80—120.000, alma 6—18.000, körte 14—28.000, szőlő 28—32.000, dió 18—23.000, gesztenye 10—14.000 korona kilogrammonként.

Gyógynövénypiac. Szekfűvirág 4—5000 K, ökörfarkkóróvirág 25.000 K, mályvarózsavirág 30—40.000 K, pipacsvirág 25.000 K, csalánlevél 4—5000 K, beléndeklevél 15.000 K, maszlaglevél 4000 K, borókabogyó 2400 K, csipkebogyó 22.000 K, körisbogar 65—70.000 K, anyarozs 35—40.000 K, nadragulyagyökér 6—8000 K, szappangyökér (hámozott, felszeletelve) 14—16.000 K, hámozatlan 5—6000 K, majoranna 45—50.000 K, koriander 4000 K, mustármag 8000 K kg.-kint.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1925. évi január hó 20. án. 1 angol font 347.000 K, 1 dollár 72.350 K, 1 francia frank 3932 K, 1 cseh korona 2179 K, 1 román lei 382 K, 1 szerb dinár 1169 K, 1 olasz lira 3002 K, 1 svájci frank 13.990 K, 1 osztrák korona 1'02 K. — Zürichben 100 magyar koronáért 0'00713/4 svájci frankot fizettek. — **Arany- és ezüstpénzek:** 20 koronás arany 316.000 K, ezüst egykoronás 6350 K, ezüst kétkoronás 12.700 K, ezüst forintos 17.000 K, ötkoronás 32.000 K.

Főszerkesztő: **Mesko Pál.** Felelős szerkesztő: **Héjj Imre dr.**
Főmunkatárs: **Buday Barna.** Felelős kiadó: **Bak Imre.**

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből. RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű Chaudoir és Csepel W. M. védjegyű

szőlőpermetezők

legolcsóbb gyári áron beszerezhetők.

SZONTÁGH PÁL részargyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cég-tőlnek nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

HARRACH OTTÓ

ingatlanforgalmi vállalat
Budapest, Egyetem-utca 6.

Birtokok nagy számban eljegyvezve, a t. gazda közönség bizalommal forduljon hozzám, minden igényt módomban áll kielégíteni.

JÖVEDELMEZŐ

BURGONYATERMELÉS

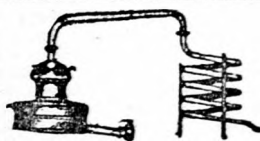
Írta:

BERTSCH OTTÓ
m. kir. gazdasági tanár.

Egyetlen kisgazda sem nélkülözheti e könyvecskét, ha komolyan el akarja érni azt, hogy az eddignél nagyobb és értékesebb burgonyatermése legyenek.

Megrendelhető a pénz előzetes beküldése mellett a „VÁSÁRNAP” könyvszétálynál, Budapest, VI., Ó-utca 10. Ára bérmentes küldéssel 32.000 kor.

Okvetlenül vegye már most meg, hogy még az idén nagyobb és értékesebb termést érhesen el!

Máthé András
vörösréz-
árgyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstökét, finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a legprimább kivitelben állandóan raktáron tartok.

Szakorvos -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

MRAVKÓ JÓZSEF UTÓDA

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9.

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — **ELAD:** elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket. — Legjobb minőségű mindenféle golyós, sörétes töltények, löszerek.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszalók,

marokrakó és kévektető aratógépek, lógerelyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcseplőkészletek, szecsakavágók, répvágók, daralók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„**HANGYA**” mezőgazdasági gépszétálynál szerezhetők be legutányosabban.

Necsak olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdák és földművesek egyetlen napilapját az

UJ BARÁZDÁT
és legszebb képes hetilapját a
„**VÁSÁRNAP**”-ot!

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehérneműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephir, kanavá z. Szabókelekek, kész fehérneműk és felsőruhák, úgyszintén mindenféle rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárúk.

Dr. Héray Andor

«O. F. B.» engedélyével működő ingatlan irodájának IX., Rákos-utca 11., földszint 1. hirdetései:

ÜLLÖN tizenháromholdas törpebirtok és a községben kétszobás lakóház, gazdasági épületekkel eladó. — **ÓCSA** mellett 50 magyarholdas tanyabirtok eladó. — Ez utóbbi — vagy esetleg ennek fele a holt felszereléssel együtt hasznóberbe is adatik. Bérbeadás esetén a tulajdonos az egyik házban bennmarad. — Továbbá eladók: **CSONGRÁDEGYÉBEN** 100 kisholdas. **HEVESMEGYÉBEN** négyvenholdas. — **BIHAR-BAN** hetvenholdas. — **NÓGRÁDBAN** háromszázholdas, kétszázholdas és kétszázhatvanholdas. — **GÖDÖLLŐI FŐVONALON** tizenhat hold föld két darabban, kastélyszerű úrilakkal, gazdasági épületekkel, gyümölcsösökkel. — **NAGYKÁTA** vidékén kétszáznegyvenholdas jöminőségű homokbirtok, kétszobás úrilakkal, külön gazdasági lakással, gazdasági épületekkel, tizenöt hold szőlővel, patak mellett. — **FELSŐ-BORSODBAN** kitünő vidéken kétszázötvenholdos birtok, úrilakkal, gazdasági épületekkel. — Továbbá az ország különböző részein több kisebb-nagyobb birtok

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrökből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrökből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„**HANGYA**” ruházati és díszműárusztálynál.